

17 Δεκεμβρίου 2014

Ο Καροθραύστης του Τσαϊκόφσκι

/ [Πεμπτουσία](#)· [Ορθοδοξία](#)-[Πολιτισμός](#)-[Επιστήμες](#)

Ο Καρυοθραύστης του Τσαϊκόφσκι – ένα από τα πιο διάσημα μπαλέτα όλων των εποχών- σε χορογραφία Ρενάτο Τζανέλλα επιστρέφει στην Εθνική Λυρική Σκηνή από τις 20 Δεκεμβρίου και για 8 παραστάσεις έως τις 11 Ιανουαρίου.

Η πολύ επιτυχημένη και δημοφιλής παράσταση επιστρέφει μέσα στην περίοδο των γιορτών στο Θέατρο Ολύμπια με το Μπαλέτο και την Ορχήστρα της Εθνικής Λυρικής Σκηνής υπό την διεύθυνση των Γιώργου Βράνου και Ζωής Τσόκανου.

Πρόκειται για μια λαμπερή παραγωγή με θεαματικά σκηνικά και πλούσια κοστούμια που μεταφέρει το κοινό στον κόσμο του παραμυθιού. Η συμμετοχή της Παιδικής Χορωδίας της ΕΛΣ, είναι ένα από τα πιο συγκινητικά στοιχεία της παράστασης. Στον Καρυοθραύστη αναδεικνύονται οι σπουδαίες δυνατότητες των διαπρεπών χορευτών του Μπαλέτου της ΕΛΣ, ενώ χάρη στις τέσσερις διαφορετικές διανομές το κοινό θα έχει την ευκαιρία να ανακαλύψει και να απολαύσει τους καταξιωμένους αλλά και τους νεότερους χορευτές του συνόλου.

Ο Καρυοθραύστης δικαίως θεωρείται ένα από τα δημοφιλέστερα μπαλέτα του ρεπερτορίου, αφού η συναισθηματική δύναμη και η θεατρικότητα της μουσικής του Τσαϊκόφσκι μαγεύουν το κοινό.

Η συγκεκριμένη ονειρική χορογραφία του Ρενάτο Τζανέλλα πρωτοπαρουσιάστηκε το 2000 στην Κρατική Όπερα της Βιέννης. Το 2012 ο Τζανέλλα χορογράφησε ξανά

τον Καρυοθραύστη ειδικά για το μπαλέτο της ΕΛΣ, σε μια εντυπωσιακή παραγωγή που ενθουσίασε κοινό και κριτικούς.

Στον Καρυοθραύστη, την ομορφότερη ιστορία των Χριστουγέννων, τα όρια μεταξύ της πραγματικότητας και του ονείρου είναι δυσδιάκριτα. Το θρυλικό μπαλέτο του Τσαϊκόφσκι, παρουσιάζεται μαζί με μέρος της μουσικής από την Εισαγωγή - Φαντασία Ρωμαίος και Ιουλιέττα, επίσης του Τσαϊκόφσκι. Στη παραγωγή του Μπαλέτου της ΕΛΣ, η χορογραφία εστιάζει στο όνειρο της Κλάρας, που αποδεικνύεται μια δραματική διαδικασία ενηλικίωσης μέσα από την αγάπη και τον φόβο.

Τα εντυπωσιακά σκηνικά και τα κοστούμια της παραγωγής έχει σχεδιάσει ο διακεκριμένος σκηνογράφος Κριστόφ Κρέμερ, ο οποίος έχει συνεργαστεί με σημαντικά λυρικά θέατρα και φεστιβάλ όπως η Κρατική Όπερα της Βιέννης, Κρατική Όπερα Δρέσδης, Φεστιβάλ Μπρέγκεντς, Γερμανική Όπερα Ρήνου, Θέατρο των Ανακτόρων Μονάχου, Κρατικό Θέατρο Βισμπάντεν κ.ά.

Σκέψεις του Ρενάτο Τζανέλλα για την παραγωγή Ο Καρυοθραύστης (από το πρόγραμμα της παράστασης)

Η αγάπη είναι πολύ σημαντική στην παράσταση. Είναι παντού. Όπως και ο έρωτας. Στη δική μου εκδοχή δεν κρύβω τον Πρίγκιπα, είναι παρών από την αρχή. Αλλά η αγάπη έρχεται σταδιακά, όταν η Κλάρα-Μαρία διαπιστώνει πόσα μπορεί να κάνει γι' αυτήν ο νέος άνδρας που την ακολουθεί μέχρι το τέλος του κόσμου. Ήθελα η ιστορία μου να είναι πραγματική και να εμπεριέχει πραγματικά συναισθήματα.

Η παράσταση απευθύνεται σε όλη την οικογένεια. Η δική μου εκδοχή είναι μια ερωτική ιστορία, ενώ το αρχικό σενάριο αφορά το όνειρο ενός μικρού κοριτσιού που δεν μπορούσε ούτε καν να ονειρευτεί τον έρωτα, αφού δεν τον είχε γνωρίσει. Προσπάθησα να δω το θέμα σαν εκπαιδευτικός και σαν πατέρας. Η παράστασή μου έχει αρκετό χιούμορ κι ενώ υπάρχει πολλή ένταση, δεν υπάρχει βία. Προσπάθησα να αποφύγω αυτό το βίαιο περιβάλλον που συνήθως προτείνεται σήμερα στα παιδιά.

Ένα σημαντικό στοιχείο του έργου, το οποίο το φέρνει πιο κοντά στους εφήβους, είναι τα σκηνικά και τα κοστούμια, που είναι σαν να βγαίνουν από κόμιξ. Η ατμόσφαιρα, τα χρώματα, το μακιγιάζ, ο τρόπος που είναι φτιαγμένα ακόμα και τα μουστάκια των χαρακτήρων, θα ταξιδεύουν τα παιδιά σε ένα μαγικό κόσμο, που όμως δεν είναι αυτός του παραμυθιού. Πιστεύω ότι πρέπει να αντιμετωπίζουμε τα παιδιά με σοβαρότητα, και όχι να τους δίνουμε εύπεπτα θεάματα που δεν θρέφουν το μυαλό και τη φαντασία τους. Και πρώτα απ' όλα θέλω να είναι διασκεδαστικό, να περνά κανείς μια υπέροχη βραδιά στην παράσταση. Όμως, και για τα μικρότερα παιδιά θα υπάρχουν στοιχεία γοητευτικά: είναι Χριστούγεννα, υπάρχουν πανέμορφα στολίδια, ένα πολύ εντυπωσιακό δέντρο και πολύς χορός.

Ο Καρυοθραύστης με μια ματιά

Ο συνθέτης

Ο Ρώσος Πιότρ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι [1840-1893] υπήρξε ένας από τους δημοφιλέστερους συνθέτες του 19ου αιώνα. Συνέθεσε με την ίδια επιτυχία συμφωνίες, κοντσέρτα, όπερες, μουσική δωματίου και μουσική για τα μπαλέτα Η λίμνη των κύκνων [1877], Η Ωραία κοιμωμένη [1890], Ο Καρυοθραύστης [1892],

τα οποία μέχρι σήμερα παραμένουν τα δημοφιλέστερα του ρεπερτορίου, χάρη στην συναισθηματική δύναμη και τη θεατρικότητα της μουσικής τους.

Τα ίδια στοιχεία, που διέπουν συνολικά το δημιουργικό έργο του Τσαϊκόφσκι οδήγησαν επίσης αρκετούς χορογράφους να αξιοποιήσουν μουσική του συνθέτη δημιουργώντας νέα έργα. Έτσι, δεν είναι συμπτωματικό ότι το όνομα του συνθέτη έχει συνδεθεί με την τέχνη του χορού, ίσως περισσότερο από οποιοδήποτε άλλου συναδέλφου του.

Το έργο

Στην αρχική δίπρακτη μορφή του, σε χορογραφία του Λεφ Ιβάνοφ και λιμπρέτο του Μαριύς Πετιπά, για το οποίο συνέθεσε τη μουσική του ο Τσαϊκόφσκι, ο Καρυοθραύστης πρωτοπαρουσιάστηκε στο αυτοκρατορικό θέατρο Μαρίνσκι της Αγίας Πετρούπολης στις 18 Δεκεμβρίου 1892. Ήταν μέρος μιας βραδιάς που περιλάμβανε, επίσης, την μονόπρακτη όπερα Ιολάνθη του Τσαϊκόφσκι. Η αρχική υπόθεση βασίζεται στο διήγημα Ο καρυοθραύστης και ο βασιλιάς των ποντικιών [Nussknacker und Mausekönig] του Ε.Τ.Α. Χόφμαν. Ακολούθησαν αρκετές χορογραφίες, ανάμεσα στις οποίες του Ζωρζ Μπαλανσίν [1954], του Γιούρι Γκριγκορόβιτς [1966], του Τζον Κράνκο την ίδια χρονιά, του Ρούντολφ Νουρέγεφ [1967] και του Τζον Νώυμαγκερ [1971].

